

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2026

4

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Suleymanov R.X. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Musayev N.U. – t.f.d., prof.

Urakov D.J. – t.f.d., prof.

Xolikulov A.B. – t.f.d., prof.

Yermetov A.A. – t.f.d., prof.

Zuyev A.S. – t.f.d., prof.

Jesus Fuensanta. – t.f.d., prof

Muxamedova D.G. – psix.f.d., prof.

Karamyan M.X. – psix.f.d., prof.

Rasulov A.I. – psix.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d, prof.

Tilavov O'.G'. – f.f.d, prof.

Sobirova U.F. – sots.f.d., prof.

Xudaykulov H.J. – ped.fan.d., prof.

Miroslav Ballay – PhD, prof.

Shirinoва R.X. – fil.f.d., professor.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sadullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Abdurahmonova N.Z. – fil.f.d., prof.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., dots.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2026

MUNDARIJA

Tarix

Абдужаббаров Ш. Трансформация системы власти в Туркестане: от единоличного правления к совету генерал-губернатора.....	4
Аберкулов Д., Шаудунова Г. Толерантность узбекского народа во время второй мировой войны.....	7
Алиазарова Д. Региональная периодика Ферганской долины в послевоенный период.....	10
Атамирзаева М. Бухоро амirligi davrida poytaxt shaharning savdo munosabatlari tarixi.....	14
Ахмедов В. Turkistonda ishchi-dehqon militsiyasining tashkil etilishi va rivojlanib borish tarixi.....	17
Воходиров I. “Turkiston harbiy tashkiloti”ning Turkistonda sovet hokimiyatini tugatishga qaratilgan faoliyati.....	20
Yormatov F., Xudayarova N. O‘zbekiston va Xitoy o‘rtasidagi do‘stona va strategik hamkorlik aloqalarining shakllanish va rivojlanish bosqichlari.....	24
Зияев О. Изображения шаханшахов в наскальной скульптуре Сасанидского Ирана.....	27
Muminov A. Rossiya imperiyasining xorijiy ilmiy ekspeditsiyalar ustidan nazorat mexanizmlari.....	30
Muxamedov Y. G‘arbiy Turk xoqonligi davrida Xorazm.....	33
Nosirova D. Mustaqillik davrida ayollar hunarmandchiligining tiklanish jarayonlari va erishilgan ijtimoiy-iqtisodiy natijalar (janubiy viloyatlar misolida).....	36
Ochildiyev F. XIX asrning oxiri – XX asr boshlarida Buxoro amirligining Afg‘oniston bilan olib borgan savdo aloqalari tarixidan.....	39
Raximova G. Bolalar matbuotining yosh avlod tarbiyasidagi roli.....	43
Sabitova K. Реформы школьного образования в Узбекистане в период с 1941 по 1945 год.....	46
Sayfullayev B. Po‘lat Solievning “Angliya zulmi ostida Hindiston o‘lkasi” asari tahlili.....	49
Salomova L. Turkiston ASSR davrida ona va bola muhofazasiga oid hujjatlarning tarixiy tahlili.....	51
Xalilova M. O‘zbekistonning Markaziy Osiyo davlatlari bilan madaniy diplomatiyasi: yangi bosqich shakllanishini ahamiyati.....	54
Xolxujayeva Y. XIX asrning ikkinchi yarmi – XX asr boshlarida Turkiston o‘lkasida kechgan demografik o‘zgarishlar.....	57
Xudaybergenov H. Xorazm yog‘och o‘ymakorligi: muzeylashtirish, saqlash va targ‘ib etishning tarixiy-amaliy jihatlari (Chanchal‘a muzeyi misolida).....	60
Hamrayev M. Buxoro amirligining oltin xazinasi taqdiri.....	63
Yusupova S. Mustaqillik yillarida kam sonli millatlar masalasidagi dolzarb muammolarning o‘rganilishi.....	65
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abduvoxidov A. Bo‘lajak jarrohlarda amaliy kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish zarurati va uning pedagogik muammo sifatidagi talqini.....	68
Akramov Sh. Bo‘lajak chet til o‘qituvchisining metodik tayyorgarligini variativ yondashuv asosida takomillashtirishning pedagogik modeli.....	71
Aminova A., Allayarova Z. The role of english in training tour guides for ecotourism in Uzbekistan.....	75
Anvarova M. Maktabgacha yoshidagi bolalarning ijtimoiy xususiyatlarini shakllantirishda milliy qadriyatlarining ahamiyati.....	78
Аскарлова М. Психологические особенности родительско-детских отношений в семьях, воспитывающих детей с детским церебральным параличом (первичные результаты исследования).....	81
Axmadjanov O. Zamonaviy jamiyatda axborotlar oqimining kengayishi borasidagi mulohazalar.....	85
Axrорова U. Pedagogik ta‘limda soft-kompetensiyalarning mazmuni va tarkibiy komponentlari.....	88
Achilova M. Boshlang‘ich ta‘limda STEAM yondashuvi asosida o‘quvchilarda ijodkorlik qobiliyatlarini shakllantirishning ilmiy-nazariy asoslari.....	91
Bekturdiyev A. Maktab o‘quvchilarining bilimni monitoring qilish dasturining tuzilmasini yaratish.....	94
Berdiyeva G. Kichik maktab yoshidagi bolalarda bullingning psixologik omillari va shaxsiy rivojlanishga ta‘siri.....	97
Boybutayev J. Karl Geynsenning “Qotillik” essesi yoxud zamonaviy terrorism konsepsiyasi.....	100
Botirov Z. Raqamli jamiyatda yolg‘izlik va begonalashuv fenomeni.....	103
G‘ulomova N. So‘fi Olloyor merosining ilmiy o‘rganilishi va “Sabotul o‘jizin” asarining pedagogik tizimdagi ma‘naviy ahamiyati.....	106
Jobborov B., Xurramov N., Kamolova O. Oliy ta‘lim muassasalarida tahsil olayotgan talabalarining kasbiy ko‘nikmalarini shakllantirishda amaliy mashg‘ulot darslarining o‘rni.....	109
Jovliyeva K. Qishloq xo‘jaligi zararkundalariga qarshi ekologik kurashish yo‘llari.....	112
Jurayeva H., Abdullayeva F. Keksalik tushunchasining demografik, sotsiologik va ijtimoiy mazmuni.....	115
Zohidova Y. Teleboshlovchi kommunikativ kompetensiyasining auditoriyaga psixologik ta‘siri (sotsiologik so‘rovnoma materiallari asosida).....	118
Ibragimova Sh. Talabalarda ekologik mas‘uliyat madaniyatini rivojlantirishning pedagogik mexanizmlarini takomillashtirish.....	122
Iminjanov M., Qodirov M. Geografik axborot tizimlarini orqali qurib qolish zonasini aniqlash.....	125
Isabayeva D. Talabalar qobiliyatini rivojlantirish va pedagogik qo‘llab-quvvatlash tizimini shakllantirish.....	128
Abduvaliyeva D. Enhancing communicative competence in future english language learners through methodological innovation.....	130
Ishmuradova G. Dual ta‘lim tizimida o‘quvchilarda tadbirkorlik ko‘nikmalarini shakllantirish.....	133
Yo‘ldasheva M. Boshlang‘ich sinflarda rus tilini o‘qitishning pedagogik va psixologik xususiyatlari.....	136
Kamoliddinova I. Stomatologiya ta‘lim yo‘nalishi talabalarida valeologik madaniyatni raqamli pedagogik texnologiyalar asosida rivojlantirish metodikasi.....	139
Karshiyev B. Jamiyat milliy-ma‘naviy xavfsizligi va barqarorligini ta‘minlashning metodologik asoslari.....	142
Qarshiyev N. O‘zbekistonda siyosiy partiyalarning fuqarolik jamiyatining boshqa institutlari bilan hamkorligini oshirish muammolari.....	145
Qodirova M. Talabalarda refleksivlikni rivojlanishning nazariy asoslari.....	149
Мамадалиева Т. Духовно-политические технологии манипулирования общественным мнением и поведением.....	151
Mamatmurodov Sh. Tadbirkor huquq va erkinliklarining kafolati – to‘qimachilik va yengil sanoat sohasini rivojlantirish asosi.....	154
Muxamedov Sh. Maktab ta‘limi sifatini boshqarishning me‘yoriy va metodik ta‘minoti.....	157
Muhitdinova L. Mahalla instituti ijtimoiy boshqaruv va fuqarolik jamiyati tizimida.....	160
Nasriddinova N. Ona tili darslarida innovatsion texnologiyalardan intensiv foydalanish strategiyalari (1-sinf misolida).....	163
Nigmatova N. Generativ sun‘iy intellekt asosida ingliz tilini o‘qitish: oliy ta‘lim tizimida xorijiy innovatsion yondashuvlar tahlili.....	166

Nishanbayeva N. Raqamli ta'lim muhitida ingliz tilida tinglab tushunish ko'nikmalarini metakognitiv strategiyalar orqali rivojlantirishning ilmiy-nazariy asoslari	169
Ortiqova Z. Kichik maktab yoshdagi o'quvchilarda assosiativ fikrlashga qo'yilgan standartlar mazmuni	172
Otamurodov G'. Raqamlashtirish sharoitida ta'lim muassasalarini samarali boshqarish mexanizmlari va texnologiyalari	174
Rasulov B. Saylovoldi tashviqot instituti: nomzodlar faoliyatining siyosiy-kommunikativ mexanizmlari va samaradorlik omillari	177
Rasulova M. O'smirlarda agressiv xulq-atvorni aniqlash va bartaraf etishning ijtimoiy-psixologik omillari	180
Ruzimurodov I., Jumayev N. Masofaviy o'qitish jarayonida muhandislik talabalarining kasbiy tayyorgarligini oshirishda dasturlash tillarining roli	184
Saboxiddinova Sh. Ota-ona va o'smirlarda koping xulq-atvor namoyon bo'lishining o'ziga xos bog'liqliklari	188
Savurova Sh. "Nanofizika asoslari" fanining vazifalari va uning zamonaviy fandagi o'rni	192
Samatov Z. Bo'lajak shifokorlarda klinik qaror qabul qilish kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik mohiyati va muammolari	195
Sohibova L. O'zbekistonda ijtimoiy islohotlar sharoitida shaxs madaniy saviyasining rivojlanish tendensiyalari (ilmiy va axloqiy madaniyat uyg'unligida)	198
Sultonova M. Yetuklik yoshi va uning psixologik tadqiqotlarda o'rganilganligi: yetuklik yoshidagi ayollarda hayotdan qoniqish darajasiga ta'sir ko'rsatuvchi ijtimoiy-psixologik omillar tahlili	201
Temirova Z. Kasb-hunar ta'limida raqamlashtirish sharoitida mediasavodxonlik ko'nikmalarini rivojlantirish ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida	204
Turdiyev M. Bo'lajak shifokorlarda yuqumli kasalliklar bo'yicha klinik-profilaktik fikrlash va epidemiologik xavflarni boshqarish kompetensiyasini rivojlantirishning nazariy asoslari	207
Турдиева Д. Проникновение католической церкви в Юго-Восточную Азию (XVI–XVII вв.): политические, социальные и идеологические аспекты	210
Tursunboyeva M. Tabiiy fanlar fakultetlarida ingliz tili o'qitish mazmunining psixolingvistik jihatlarini	213
Ubaydullayev H. O'quvchilarda robototexnika va kreativ kompetentlikni shakllantirish mohiyati	216
Urinova D. Combining traditional and digital methods in foreign language education	219
Usmonova O. "Masnaviyi ma'naviy" asaridan ta'lim jarayonida samarali foydalanish	222
Xamdamov H. Yetuklik davrining birinchi bosqichida ekzistensial inqirozlar dinamikasi	225
Xamroliyev M. O'quvchilarda sport ideali haqidagi bilimlarni rivojlantirishning pedagogik-psixologik asoslari va sog'lom turmush tarzini shakllantirishdagi ahamiyati	229
Xonimov Sh. Yoshlarning ijtimoiy-madaniy jihatdan ijtimoiylashuvi, siyosiy faolligi hamda tashabbuskorligi – yoshlar siyosati sohasidagi keng qamrovli o'zgarishlarning asosini tashkil etadi	232
Xudayberganov O. The triangle of reasons of pronunciation error production in foreign language teaching	235
Xudayberdiev A. Media ta'limni o'quv jarayonidagi o'rni va ahamiyati	238
Shamsuvalieva E. Didactic foundations for developing reflective competence of foreign language teachers in higher education	241
Sharipova F. Bo'lajak biologiya o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini shakllantirishda STEAM texnologiyalarining integrativ imkoniyatlari	244
Shoddiyeva N. Ijtimoiy-madaniy yondashuv asosida kommunikativ kompetensiyani shakllantirishning nazariy asoslari	249
Shokirov P. Sport muassasalarini boshqarishda zamonaviy menejment usullarining samaradorligi	252
Eshankulova D. Islom hamkorlik tashkiloti funksional institutlarining zamonaviy xalqaro munosabatlardagi o'rni va ahamiyati (ICESCO va IRCICA misolida)	255
Yunusova G., Nishanova T., Abdullayeva Sh., Hojiyeva M. STEAM texnologiyasi va IT integratsiyasida sun'iy intellektning o'rni va ahamiyati (Python, NumPy va SciPy asosida fazoviy modellashtirish misolida)	258
Yalgasheva Sh. Shaxs sotsial faolligi tushunchasi, uning ijtimoiy muhit bilan o'zaro ta'siri, mexanizm va shakllari	261
Filologiya	
Abdujabborova Sh. Sa'dulla Siyoyevning "Ahmad Yassaviy" romanining til xususiyatlari	264
Abdukaxarova G. Rus va o'zbek tillarida iqtisodiy anglicizmlarning semantik tavsifi	267
Abdulxayeva D. Selim Ilerining sarlavha yaratish mahorati	270
Abduraxmonova N., Abdunazarova M. Pragmalingvistika va pragmalingvistik tahlil	273
Abrayeva R. Understanding citation types, reporting verbs, and stance markers in academic writing	277
Alimov B. Jamoatchilik bilan aloqalarni samarali olib borishda sun'iy intellektdan foydalanish masalalari	280
Asqarova Z. Xorazm tarixnavisligida "To'ynoma" an'anasi: shakllanishi va kompozitsion tuzilishi	283
Байэшанов М. Восток в творчестве И.С.Тургенева	286
Baxbergenova A. Koreys tiliga ingliz tilidan so'z o'zlashish tarixi, o'zlashish sabablari va yo'llari	289
Jalilov O. Ingliz va o'zbek tillarida lingvofolkloristikaning ilmiy-nazariy asoslari	292
Zubaydullayeva Z., Allayarova Z. The interaction between language, cognition, and environment within cognitive and ecolinguistic approaches	295
Kamoldinova G. Sulton Mas'ud Mirzo Shohiy ijodida Navoiyga izdoshlik	298
Kodirova S. Tarbiyaviy mavzudagi o'zbek va tojik xalq maqollarining struktur tahlili	301
Кулбаева С. Языковая коммуникация и двуязычие	304
Kushakov Y. Talabalarga xorijiy tillarni o'qitishda aviatsiya terminlarining o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olish muammolari	307
Mirobidova N. The problem of pragmatic barriers in Uzbek language	310
Muqimova G. Zamonaviy o'zbek she'riyatidagi fitomorf metaforalar lingvopoetikasi	313
Norbaboyeva M. Modernistik nasrda yetimlik motivi	316
Nurullayeva D. A study of the lithomorphic cultural code	318
Raxmatova R. Chegara ortidan kelgan ovoz: Zulfiya Qurolboy qizi hikoyalardagi sirlil timsollar	321
Ruziyeva O'. Badiiy adabiyotda sayyor obrazlar tasnifi: ilmiy talqinlar	324
Salimova N. Comparative analysis of English and Uzbek phonological systems	328
Tilovova G. Nominasiya nazariyasi va tabiiy obyektlarni nomlash muammosi	331
To'rayeva Sh. Erkin A'zam hikoyalarda obrazlar tizimi	334
Tursunova L. Sintaktik aloqalarda darajalanish	337
Xamdamova D. O'zbek va ingliz tillarida sodda gaplarning sintaktik annotatsiyasi: metodologik tamoyillar va amaliy qiyinchiliklar	340
Shoniyozova G. Dialogik nutqda punktuatsion birliklarning kommunikativ vazifasi	343
Yuldosheva M. Speech perception in the translation process	346
Yakubova N. Eski o'zbek tilidagi ayrim arabcha izofali birikmalarning leksikalizatsiyasi	349